

ÅRSREDOVISNING 2018

Barnmorskan Furaha
Bazikanya under-
söker en gravid kvinna
på vår mobila klinik i
Kier i Sydsudan.

BILD FREDERIC NOY

LÄKARE UTAN GRÄNSERS GRUNDPRINCIPER

Läkare Utan Gränser är en medicinsk, humanitär organisation som räddar liv och lindrar nöd för människor som drabbats av väpnade konflikter, epidemier, naturkatastrofer och brist på sjukvård. Vårt arbete genomsyras av medicinsk etik och principerna om opartiskhet, oberoende och neutralitet.

Läkare Utan Gränser är en internationell, oberoende, ideell organisation. De flesta av våra medlemmar är läkare och annan sjukvårdspersonal, men vi står även öppna för andra yrkesgrupper som kan vara till nytta i vårt arbete. Den som arbetar för oss förbinder sig att följa nedanstående principer:

1) Läkare Utan Gränser bistår befolkningsgrupper i nöd, människor som drabbats av väpnade konflikter, naturkatastrofer och katastrofer orsakade av människan, utan åtskillnad vad gäller etnicitet, religion, politisk åsikt eller annan övertygelse.

2) Läkare Utan Gränser är neutrala och helt opartiska i sitt arbete och kräver, i överensstämmelse med universell medicinsk etik och rätten till humanitär hjälp, att få utöva sin verksamhet i fullständig frihet.

3) Läkare Utan Gränser förbinder sig att respektera sin professions etiska regler och att hålla sig fullständigt oberoende av alla makthavare samt alla politiska, ekonomiska och religiösa krafter.

4) Läkare Utan Gränserns medarbetare är medvetna om de risker och faror deras uppdrag för med sig och kan inte kräva någon annan kompensation för sig själva eller sina förmåntagare än den som organisationen har möjlighet att ge dem.

2018 – ETT ÅR MED HÅRDARE HJÄRTAN

ATT SAMMANFATTA 2018 är inte det lättaste. Å ena sidan fortsatte de humanitära kriserna att orsaka enormt lidande. På närmare håll blev också den hårdare tonen i debatten om vem som har rätt till humanitär hjälp allt tydligare. Å andra sidan var vi på plats i många av världens värsta krishärdar – i väpnade konflikter, vid sjukdomsutbrott, naturkatastrofer och till människor på flykt. Våra drygt 45 000 medarbetare i 72 länder hade en avgörande betydelse för miljoner människors överlevnad och hälsa.

VILKA VAR DÅ 2018 ÅRS stora kriser? Dit hör förstås Jemen, Syrien, Sydsudan, Kongo-Kinshasa, Gaza och Centralafrikanska republiken. I Jemen förvärrades den humanitära situationen med attacker mot vårdinrättningar och utbrott

av sjukdomar som vi räknade som i det närmaste utrotade, till exempel difteri, men nu har kommit tillbaka i den kollapsade sjukvårdens spår. Läget i Sydsudan fortsatte att kräva en omfattande insats, precis som Kongo-Kinshasa där ebolautbrottet i de konfliktdrabbade Nordkivu- och Ituri-provinserna gav året en oroväckande avslutning.

UNDER HÖSTEN AVSLUTADE vi räddningsarbetet på Medelhavet. I takt med att anklagelserna mot vårt fartyg Aquarius – och mot vårt arbete med att undsätta drunknande människor på flykt undan tillvaron i Libyen – blev allt hätskare, såg vi till slut ingen annan utväg än att upphöra med arbetet. De här försöken att kriminalisera humanitär hjälp märktes även på andra håll, till exempel på ön Nauru i Stilla havet där vi tvingades upphöra med det psykosociala stödet till flyktingar som skickats dit från Australien.

MEN UTVECKLINGEN GICK OCKSÅ åt rätt håll. Ett inspirerande exempel är det nya läkemedlet mot sömnsjuka. Den medicin som använts hittills är gammal och ger svåra biverkningar. Nu har organisationen DNDi, som delvis finansieras av Läkare Utan Gränser, tagit fram ett nytt läkemedel till en bråkdel av den kostnad som läkemedelsbolagen hävdar är nödvändig för att utveckla nya mediciner. En framgång för de engagerade forskarna. Och en ännu större vinst för de individer som drabbas av denna potentiellt dödliga sjukdom.

Inom Läkare Utan Gränser fortsatte vi också med vårt innovationsarbete. På senare år har vi satsat på energivänliga lösningar och 2018 tog vi ytterligare ett steg med våra miljövänliga sjukhus i Sierra Leone och Haiti.

ALLT SOM ALLT VAR 2018 ett mycket intensivt år. Och utan stödet och engagemanget som vi möts av dagligen, i Sverige där vi nu har funnits i 25 år, och runt om i världen, hade vi aldrig kunnat uträtta så mycket.

»På närmare håll blev också den hårdare tonen i debatten om vem som har rätt till humanitär hjälp allt tydligare.«

OLIVER SCHULZ
generalsekreterare

KATRIN KISSWANI
ordförande

Kaoset efter en storm i
Morialägrät på Lesbos.
BILD ANNA PANTELIA/
LÄKARE UTAN GRÄNSER

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE 2018

För räkenskapsåret 2018-01-01 – 2018-12-31

Styrelsen och generalsekreteraren för Läkare Utan Gränser, organisationsnummer 802017-2360, avger härmed följande årsredovisning:

ALLMÄNT OM VERKSAMHETEN

LÄKARE UTAN GRÄNSER – EN INTERNATIONELL ORGANISATION

Läkare Utan Gränser, Médecins Sans Frontières (MSF), är en internationell oberoende medicinsk humanitär organisation som räddar liv och lindrar nöd där vi behövs mest. I närmare 50 år har vi bistått med medicinsk katastrofhjälp till människor som drabbats av väpnade konflikter, epidemier och naturkatastrofer, samt till befolkningsgrupper som saknar sjukvård på grund av social eller geografisk isolering, oavsett politisk åsikt, religion eller etnisk tillhörighet.

Läkare Utan Gränser är en ideell förening som består av 24 nationella och regionala enheter. Från fem så kallade operativa sektioner, i Frankrike, Belgien, Holland, Spanien och Schweiz, drivs våra projekt; här beslutas när, var och vilka insatser som är nödvändiga.

Läkare Utan Gränser bedriver årligen omkring 450 projekt i över 70 länder runt om i världen. Organisationen har fler än 45 000 anställda, varav majoriteten är lokalt anställd personal i våra fältprojekt. Vi genomför årligen bland annat omkring 10 miljoner öppenvårdsbehandlingar. Läkare Utan Gränser omsätter årligen mer än 1,5 miljarder euro och har fler än 6 miljoner privata givare världen över. Mer än 95 procent av Läkare Utan Gränserns intäkter är privata gåvor och det är tack vare den stora andelen privata gåvor som vi kan bibehålla vårt oberoende och vår handlingsfrihet.

På vår hemsida finns Läkare Utan Gränserns internationella aktivitetsrapporter och årsredovisningar, samt de årliga effektrapporterna vars syfte är att visa vilken nytta organisationen gör: <https://lakareutanranser.se/om-oss/ekonomi>.

LÄKARE UTAN GRÄNSER I SVERIGE

Svenska Läkare Utan Gränser bidrar till vår internationella verksamhet i fält genom att rekrytera och

följa upp personal till fältprojekten, samla in pengar och genom påverkans- och kommunikationsarbete berätta om situationen för de människor vi möter i fältprojekten. För att stärka verksamheten i fält har den svenska sektionen också en enhet som genomför utvärderingar och en enhet som arbetar med innovation. Medelantalet anställda på svenska Läkare Utan Gränserns kontor var under året 83. Totalt har även 89 personer arbetat ideellt för organisationen på kontoret i Stockholm, motsvarande cirka 5 heltidstjänster.

Utöver verksamheten i Sverige bistod vi vid öppnandet av Läkare Utan Gränserns kontor i Finland. Det nya kontoret möjliggör för personer i Finland att stötta oss. Kontoret ska arbeta med insamling, kommunikation och rekrytering av fältarbetare i Finland. Under 2018 fördes en proaktiv kommunikation för att öka kännedomen om Läkare Utan Gränser. Vidare påbörjades de första insamlingsaktiviteterna. Svenska Läkare Utan Gränser fortsatte än så länge att rekrytera och skicka ut finländska fältarbetare på fältuppdrag. Besök Läkare Utan Gränser Finlands hemsida för mer information om verksamheten: <https://laakaritilmanrajoja.fi>.

2018 I KORTHET

- Totalt uppgick svenska Läkare Utan Gränserns intäkter till 519 miljoner kronor. Hela beloppet var insamlade medel/gåvor från allmänheten och företag.
- Totalt hade svenska Läkare Utan Gränser 124 fältarbetare, varav 57 procent var medicinsk personal, ute på sammanlagt 156 uppdrag i 38 länder. Under 2018 rekryterade vi 42 nya fältarbetare.
- Påverkansarbetet i Sverige fokuserade bland annat på frågan om humanitärt tillträde i Jemen och Syrien och på situationen i Myanmar, Kongo-Kinshasa och Centralafrikanska republiken. Ett annat fokusområde var arbetet för ökad tillgång till aborter samt tillgången till behandling mot hiv och tuberkulos.

Läkare Utan Gränser använder fysioterapi på ett brännskadat barn under en operation i Amran, Jemen. Fysioterapi minskar smärtan.

BILD AGNES VARRAINE-LECA/LÄKARE UTAN GRÄNSER

- Kommunikationsarbetet fokuserade bland annat på den förvärrade humanitära situationen i Jemen, det eskalerande våldet i Gaza, attacker på sjukvårdsinrättningar och på våra sök- och räddningsinsatser på Medelhavet samt på situationen i Libyen.
- För att utveckla och förbättra verksamheten i fält arbetade vår innovationsenhet med totalt tio olika uppdrag under året, däribland den solenergidrivna syrgaskoncentrator som testades i Kongo-Kinshasa och den solenergidrivna luftkonditionering som testats i Haiti.
- Under året genomförde utvärderingsenheten flera utvärderingar och andra interna reflektions- och läroprocesser. De innefattade allt från utvärdering av projekt i Mauretanien, Moçambique och Malawi till att uppdatera system för ansvarsutkrävande gentemot våra patienter och lokalsamhällen.

RESULTAT OCH STÄLLNING

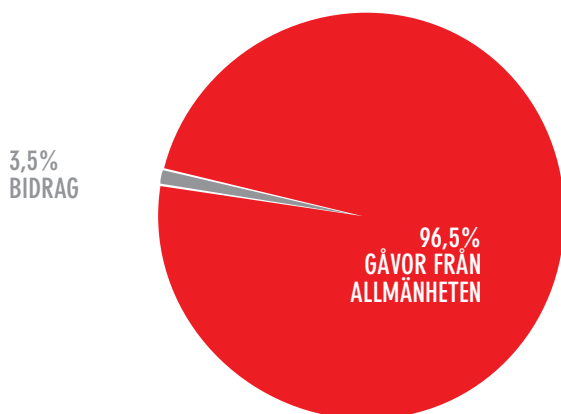
INSAMLING

PRIVATA GÅVOR OCH BIDRAG

Under 2018 samlade Läkare Utan Gränser in 519 miljoner kronor från allmänheten och företag. Det var 99 miljoner kronor mindre än föregående år, vilket är en följd av att vi fick färre gåvor från såväl allmänheten som företag och stiftelser. Totalt bidrog 264 712 givare till vårt arbete, jämfört med 280 000 året innan.

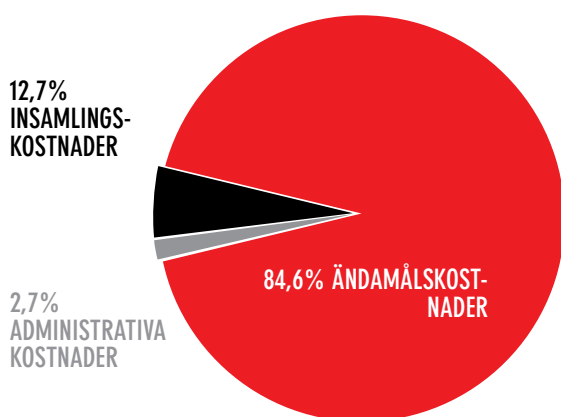
Vårt mål är att samla in gåvor som inte är öronmärkta till ett specifikt projekt eller ändamål. Det gör att vi har friheten att själva avgöra var och hur medlen ska användas, baserat på de behov som finns där vi är verksamma. Dessutom betyder icke öronmärkta gåvor minskade administrativa kostnader och att mer pengar kan gå till våra insatser runtom i världen.

VARIFRÅ KOMMER PENGARNA?

HUR ANVÄNDS PENGARNA?

Fördelning av totala kostnader

En stabil och förutsägbar inkomst är en förutsättning för att vi ska kunna planera och genomföra vår verksamhet i fält. Grundpelaren i detta är våra månadsgivare som tack vare sitt regelbundna givande bidrar till just stabilitet och förutsägbarhet, vilket medför minskade administrativa kostnader. Under 2018 bidrog 122 000 månadsgivare (2017: 126 000) med sammanlagt mer än 199 miljoner kronor (2017: 200 mkr).

Gåvor efter insamlingsbrev där fältarbetare delar med sig av sina upplevelser och möten med patienter genererade över 61 miljoner kronor (2017: 70 mkr).

Minnes- och högtidsgåvor inbringade 31 miljoner kronor (2017: 37 mkr). Intäkterna från testamenten minskade jämfört med föregående år och uppgick till 109 miljoner kronor (2017: 182,5 mkr).

Postkodlotteriet bidrog med 28 miljoner kronor (2017: 40 miljoner kronor) i årligt basstöd och Radiohjälpen stöttade oss med totalt 2,9 miljoner kronor (2017: 4 miljoner kronor). Gåvor från företag mins-

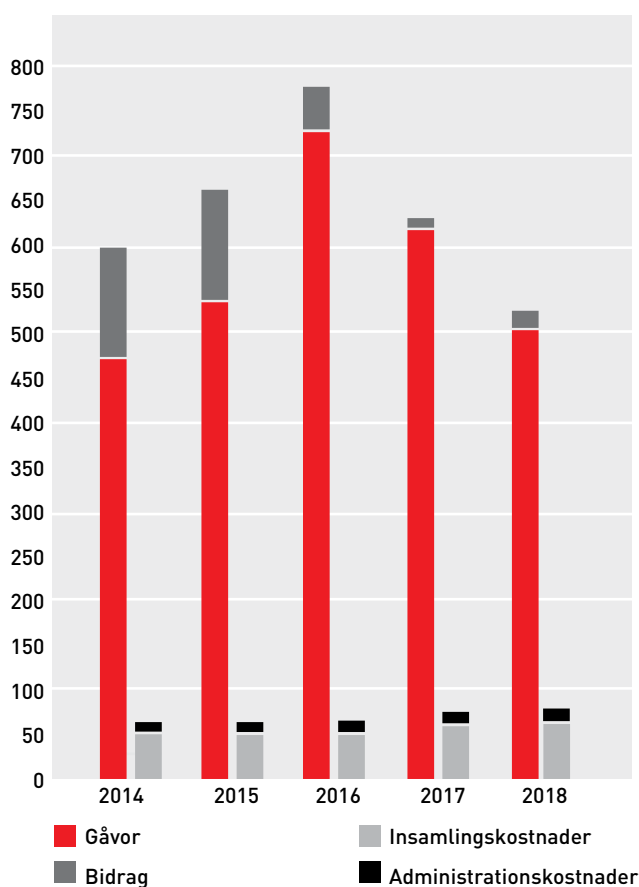
kade jämfört med föregående år och uppgick till totalt 24 miljoner kronor 2018 (2017: 29,6 mkr).

De insamlade medlen har under året använts i Läkare Utan Gränser projekt runt om i världen. De fem länder som svenska Läkare Utan Gränser bidrog mest till under året var: Afghanistan, Centralafrikanska republiken, Kongo-Kinshasa, Libanon och Sydsudan. För mer information om hur de insamlade medlen användes 2018, se not 1 och 7 på sidorna 19 och 21.

GÅVOR OCH BIDRAG SAMT KOSTNADER FÖR INSAMLING OCH ADMINISTRATION DE SENASTE 5 ÅREN

Skillnaden går till det ideella ändamålet

Miljoner kr

VÄSENTLIGA HÄNDELSE UNDER RÄKENSKAPSÅRET

*Här följer ett sammandrag av
aktiviteterna under 2018:*

REKRYTERING OCH UTBILDNING AV FÄLTARBETARE

Globalt ligger Läkare Utan Gränser styrka i våra medarbetare, från vår hälso- och sjukvårdspersonal till logistik och administratörer. Under 2018 skickades 124 fältarbetare ut från Sverige på sammanlagt 156 uppdrag. Uppdragen genomfördes i totalt 38 länder, och mer än hälften var förlagda i följande sex länder: Bangladesh, Sydsudan, Kongo-Kinshasa, Afghanistan, Nigeria och Centralafrikanska republiken.

Fördelningen mellan olika yrkeskategorier var: 57 procent medicinsk personal (läkare, sjuksköterskor, barnmorskor, psykologer, biomedicinska analytiker) och 43 procent icke medicinsk personal (logistik, vatten- och sanitetsexperter, ekonomer, personaladministratörer, kulturmedlare och tolkar).

Under 2018 rekryterade vi 42 nya fältarbetare. Vi organiserade ett flertal introduktionskurser och utbildningar, bland annat genomförde vi tre förberedande utbildningar för internationellt antagna fältarbetare i Stockholm.

Utöver de 156 fältuppdragen stöttade medarbetare på det svenska kontoret även våra fältprojekt runtom i världen genom kortare uppdrag med huvudfokus på operativt stöd och utvärdering av projekt.

Under 2018 genomförde Läkare Utan Gränser tillsammans med andra partnersektioner en utvärdering av den pediatrika konferensen "MSF Paediatric days", efter att den arrangerats två år i följd, i Stockholm 2016 och i Dakar 2017. En tredje konferens äger rum i april 2019. Mer information finns här: <https://paediatrics.msf.org>.

BÄRA VITNESMÅL

– KOMMUNIKATION OCH PÅVERKAN

Förutom det medicinska fältarbetet ökar Läkare Utan Gränser medvetenheten och skapar debatt om humanitära kriser genom "témoignage". Det betyder att Läkare Utan Gränser bär vittnesmål och höjer rösten om de missförhållanden vi bevittnar i fält. Genom att göra det vill Läkare Utan Gränser lindra mänskligt lidande, skydda liv och hälsa och återställa respekt för människor. Med vårt kommunikations- och påverkansarbete eftersträvar vi att öka kunskapen om humanitära kriser bland allmänhet och beslutsfattare och få till stånd förändring när det behövs.

Under 2018 förvärrades situationen i många huma-

Filipe arbetar med att sprida information till homosexuella och sexarbetare i Beira, Moçambique. Han sålde själv sex tidigare. BILD SANNA GUSTAFSSON/LÄKARE UTAN GRÄNSER

nitära kriser och vi fortsatte rapportera om både dessa och andra bortglömda kriser. Vi lyckades få till stånd en kontinuerlig medierapportering under året. Bland annat publicerade vi 50 pressmeddelanden om ämnen som den förvärrade humanitära krisen i Jemen, det ökade våldet i Gaza och attackerna mot hälso- och sjukvård. Inom ramen för Accesskampanjen har vi också lyft fram till exempel behovet av forskning och utveckling av tuberkulosmediciner. Våra talespersoner intervjuades i flera stora nyhetsprogram och lyckades föra fram Läkare Utan Gränser budskap. Tolv debattartiklar publicerades i några av Sveriges största tidningar.

SOCIALA MEDIER FORTSÄTTER att vara en viktig kanal för att skapa synlighet och engagemang runt humanitära kriser. För att nå en större publik har vi inlett nya former av verksamhet: vi har fokuserat på videoinnehåll, lanserat podcasten Uppdrag Rädda Liv, påbörjat arbetet med en audioversion av tidningen Direkt – riktad till månadsgivare – och börjat livestreama evenemang och debatter. Under 2018 har vi fortsatt dela våra fältarbets och patienters berättelser i flera olika sammanhang. På det sättet har vi gett publiken en unik insikt i Läkare Utan Gränser medicinska och humanitära arbete.

LÄKARE UTAN GRÄNSER DELTOG återigen i musikfestivalen Popagenda, där ett humanitärt quiz lockade många besökare till vårt tält. I samarbete med företaget Fox in a Box skapade vi ett "escape room" med Läkare Utan Gränser-tema i Stockholm och Malmö.

Den 10 augusti räddade Läkare Utan Gränser 25 personer på Medelhavet nära den libyska kusten ur en liten träbåt utan motor. De räddade uppger att de befunnit sig på havet i runt 35 timmar. BILD SOS MEDITERRANEE

Rummet var nästan fullbokat under de två månaderna det var öppet.

FÖR ATT UPPMÄRKSAMMA att Läkare Utan Gränser funnits i Sverige i 25 år organiserade vi ett seminarium där de stora hälso- och humanitära kriserna som skett under denna tidsrymd diskuterades. Talarna delade med sig både av sina erfarenheter och minnen och av sina visioner av hur humanitära insatser kommer att se ut i framtiden.

FÖR DET LIVRÄDDANDE ARBETET vid Europas gränser var 2018 ett svårt år. Våra sök- och räddningsinsatser blockerades under sommaren och hamnarna i Italien stängdes vilket blev en del i en politisk kampanj mot räddningsorganisationer. Sammantaget ledde detta till att Läkare Utan Gränser var tvungna att avsluta arbetet på räddningsfartyget Aquarius i oktober. Samtidigt

är situationen för migranter och flyktingar i Libyen fortsatt mycket svår och de människor som stoppas på Medelhavet förs tillbaka till ett system präglad av våld och exploatering. Det mänskliga lidande som orsakas av EU:s migrations- och flyktingpolitik, som fokuserar på att stoppa flyktingar och migranter från att komma till Europa, är något som vi vid upprepade tillfällen tagit upp med beslutsfattare i Sverige. Våra budskap kring detta och den politiska förändring som vi anser vara nödvändig fick inte gehör hos beslutsfattarna, men däremot stort medialt genomslag.

ANDRA FRÅGOR SOM vi tog upp med beslutsfattare var humanitärt tillträde i Jemen och Syrien samt situationen i Myanmar, Kongo-Kinshasa och Centralafrikanska republiken. År 2018 var det andra året av Sveriges tvåårsperiod som icke-permanent medlem i FN:s

säkerhetsråd. Därför intensifierade vi vårt påverkansarbete kring frågor som var på rådets agenda. Dessutom diskuterade vi frågor som tillgänglighet till hiv- och tuberkulosbehandling, insatser mot sjukdomsutbrott och skydd av sjukvård i konflikter.

UNDER DE SENASTE ÅREN har Läkare Utan Gränser fokuserat på att förbättra tillgången till abort i våra projekt. Osäkra aborter är globalt sett en av de vanligaste orsakerna till mödradödlighet och både lagstiftning och sociala stigman hindrar kvinnor från att få tillgång till medicinsk abort på många platser, även i humanitära kriser. Humanitära organisationer måste bli bättre på att tillgängliggöra säkra aborter i sina insatser. Under 2018 har vi fört diskussioner om detta med både beslutsfattare och andra aktörer.

MELLAN AUGUSTI 2016 och augusti 2017 drev Läkare Utan Gränser ett projekt för psykosocialt stöd till asylsökande i Skaraborgs län. Syftet med projektet var att se hur den modell som Läkare Utan Gränser använder sig av i andra länder kan fungera i Sverige och därefter sprida metoden, som innebär nya arbetssätt för tidig identifikation och psykosocialt stöd, till andra utövare. Frågan om tillgång till vård och psykosocialt stöd för denna grupp har tagits upp med beslutsfattare på olika nivåer. Rapporten "Ett liv i limbo" publicerades i början av 2018 och vi ordnade flera möten för att diskutera det vi lärt oss under projektets gång.

TUBERKULOS ÄR DEN DÖDLIGASTE infektionssjukdomen i världen just nu och Läkare Utan Gränser har utökat insatserna för att bekämpa sjukdomen, och framför allt dess komplicerade multiresistenta former. För första gången ordnades också ett toppmöte om frågan i FN:s högkvarter i New York. Läkare Utan Gränser var involverade i processen som ledde fram till mötet och tog upp frågor som brist på finansiering, behovet av bättre tillgång till diagnostik och vård samt de höga priserna på nya läkemedel.

OPERATIVT STÖD

För att på olika sätt stärka verksamheten i fält och bidra till ökad kvalitet och effektivitet har Läkare Utan Gränser en innovationsenhet och en utvärderingsenhet baserade på vårt kontor i Stockholm.

INNOVATIONSENHETEN

För att kunna anpassa oss till utmaningar i en föränderlig värld och samtidigt förbättra vårt medicinska humanitära arbete är det viktigt att vi är innovativa och ständigt förnyar oss. Innovationsenheten hjälper alla våra operativa sektioner att utveckla hållbara lösningar för nya samt återkommande utmaningar och problem som vi möter i fält och vidare inom organisationen.

Flyktinglägret Shatila utanför Beirut, Libanon, upprättades 1949 för palestinier. Nu bor även bland annat syrier, etiopier, filippinier i de bedrövliga förhållandena i lägret. BILD ELISA FOURT/LÄKARE UTAN GRÄNSER

För att göra detta appliceras en systematisk strategi kring innovation som drivkraft för kontinuerlig förbättring. Enheten har bland annat utvecklat en metod som baseras på *co-creation*, det vill säga att bygga en bro mellan olika intressenter, både inom och utanför Läkare Utan Gränser. Denna metodik har visat sig vara effektiv inte bara vid hantering av konkreta utmaningar och problem i fält – inom områden som exempelvis biomedicinsk utrustning och medicinska IT-system – utan även till exempel kring hur man hanterar etiska principer, hur man inkluderar innovation i beslutsprocesser samt hur man utvärderar pågående innovationsaktiviteter.

Under 2018 arbetade enheten med totalt tio uppdrag, varav flera nu har nått genomförandefasen. Två höjdpunkter var den solenergidrivna syrgaskoncentratorn som hjälper framför allt små barn att andas och som testades i Kongo-Kinshasa, samt den solenergidrivna luftkonditioneringen som testades på Haiti.

UTVÄRDERINGSENHETEN

Utvärderingsenheten vid det svenska kontoret är en del av Läkare Utan Gränserns internationella utvärderingsgrupp. Denna består av tre oberoende enheter i Wien, Paris och Stockholm, som arbetar med utvärderingar av våra medicinska humanitära insatser världen över. Enheterna arbetar även med andra initiativ för interna reflektions- och lärandeprocesser.

Det övergripande syftet med utvärderingsenheten är att genom utvärderingar av våra insatser öka det organisatoriska lärandet och utveckla verksamheten. Under året genomförde enheten en mängd utvärderingar av bland annat projekt i Mauretanien, Moçambique och Malawi. Enheten hjälpte även till att uppdatera ramver-

Rohima Khatun och hennes barn som har feber är några av de 700 000 personer som bor i Cox's Bazar, Bangladesh.
BILD ROBIN HAMMOND/NOOR

Läkare Utan Gränser vaccinationsteam på väg mot vårdcentralen i Mambati, Wamba, Kongo-Kinshasa. BILD NARCISSE MUKEMBE MUZABULA/LÄKARE UTAN GRÄNSER

ken för projektövervakning och system för ansvarsutkrävande gentemot våra patienter och lokalsamhällen.

EN MEDLEMSORGANISATION

Som ideell förening är Läkarteam utan gränser beroende av att våra medlemmar deltar i medlemsaktiviteterna och bidrar till att stärka organisationens medicinska identitet. För att kunna bli medlem i Läkarteam utan gränser krävs att man har arbetat ett visst antal månader som fältarbetare eller kontorsanställd eller varit kontorsvolontär för Läkarteam utan gränser. Medlemskapet regleras i föreningens stadgar.

Den 31 december 2018 uppgick antalet betalande medlemmar till 431 och dessa består av fältarbetare (över 80 procent av våra medlemmar har arbetat i fält för Läkarteam utan gränser), kontorsanställd personal och volontärer. Omkring 60 procent av våra medlemmar har medicinsk bakgrund.

Vår ambition är att ha engagerade medlemmar. Alla aktiva medlemmar har rätt att rösta på årsmötet, antingen personligen eller genom fullmakt. Vid årsmötet kan medlemmar lägga fram motioner. Medlemmarna har även möjlighet att delta i föreningskvällar samt i internationella föreningsevenemang. Att hålla medlemmar informerade om kommande aktiviteter, debatter och operativa uppdateringar är en prioritet. Under 2018 skickades nyhetsbrev ut månatligen. Regelbundna mejluppdateringar samt uppdateringar på Facebook

gör att medlemmarna kan hålla sig välinformerade om föreningsaktiviteterna, både i Sverige och inom rörelsen.

FÖRENINGSKVÄLLAR

Ett flertal föreningskvällar arrangerades under 2018:

- *Energy Developments in MSF* (Göteborg), 18 januari
- *Sexual and Reproductive Health* (Stockholm), 22 januari
- *#Powertalks* (Stockholm), 31 januari, 21 mars, 12 juni
- *Moral Distress* (Stockholm), 13 februari
- *Inclusion and Diversity in MSF* (Stockholm), 12 april
- *Mini-workshop on Termination of Pregnancy* (Stockholm), 12 september
- *Associative Life in the Field* (Stockholm), 11 oktober
- *The Fight for Women's Rights in Conflict Settings* (Stockholm), 22 oktober

LÄKARE UTAN GRÄNSERS ÅRSMÖTE

När Läkarteam utan gränser norska och svenska sektioner höll årsmöte i Oslo den 4-5 maj deltog 143 personer. Antalet svenska medlemmar uppgick till 59 och antalet röstande medlemmar totalt var 84, varav 25 genom fullmakter. Fyra motioner godkändes och dessa handlade om utveckling och tillväxt, debriefings för fältarbetare som kommit hem, hur vi kan främja föreningslivet i fält och skapande av en global digital föreningsplattform.

ANDRA MEDLEMSAKTIVITETER UNDER ÅRET

Internationellt deltog medlemmar från Sverige bland annat i följande aktiviteter: OCB:s (Läkarteam utan gränser operativa center i Bryssel) årsmöte, OCA:s (Läkarteam utan gränser operativa center i Amsterdam) medlemseveni i Amsterdam, den årliga sammankomsten för de svenska, norska och danska föreningarna, möten med medlemsföreningarna i Egypten, Serbien och Venezuela, Humanitarian Congress i Berlin och Scientific Days i London.

FÖRVALTNING

LÄKARE UTAN GRÄNSERS STYRELSE

Styrelsen sammanträdde vid 13 tillfällen under 2018. Under hösten genomgick styrelsen en styrelseutbildning. Nya medlemmar medverkade också på OCA:s utbildning för styrelser inom Läkarteam utan gränser. Styrelsen arbetade även regelbundet tillsammans med ledningsgruppen på kontoret inom ramen för tematiskt organiserade strategiska plattformar. Internationellt för Läkarteam utan gränser operativa center i Bryssel, OCB representeras den svenska sektionen av vår styrelseordförande, och vi har även en representant i styrelsen

Under 2018 började Läkare Utan Gränser vårda patienter med multiresistent tuberkulos i Zhytomyr, Ukraina. BILD OKSANA PARAFENIUK

för det operativa centret i Amsterdam, OCA. Vidare är både ordförande och en medlem från den svenska föreningen representanter vid det internationella årsmötet. En tidigare styrelsemedlem från svenska Läkare Utan Gränser är medlem i Läkare Utan Gränserns internationella styrelse. Detta medför större möjligheter att påverka det internationella arbetet.

Styrelsens sammansättning efter årsmötet 2018:

Ordförande: Katrin Kisswani, sjuksköterska

Vice ordförande: Sophie Graner, gynekolog

Sekreterare: Jessica Svefors, läkare

Kassör: Andreas Häggström, ekonom

Ordinarie ledamöter: Behzad Arta, sjuksköterska, Jenny Gustafsson, sjuksköterska, Mikael Mangold, hygienspecialist, Peter Moberger, läkare, Adam Thomas, områdeschef

Suppleanter: Karin Fischer Liddle, sjuksköterska, Jon Gunnarsson Ruthman, sjuksköterska

Följande valdes också vid årsmötet:

Valberedning från maj 2018: Monika Kullberg, Erik Johansson, Anna Gyldén Stray, Ann Elofsson

Revisor: Pernilla Varverud (Grant Thornton)

Ställföreträdande revisor: Susanna Johansson (Grant Thornton)

NÄRVARO VID 2018 ÅRS STYRELSEMÖTEN:

STYRELSEMEDLEMMAR	NÄRVARO /ANTAL MÖJLIGA MÖTEN
Katrin Kisswani	13/13
Behzad Arta**	8/8
Anna Gyldén Stray (Bergström)***	4/5
Luis Encinas*	1/5
Sophie Graner	11,5/13
Jon Gunnarsson Ruthman**	6/8
Jenny Gustafsson**	8/8
Lina Gustin*	5/5
Karin Fischer Liddle	13/13
Andreas Häggström***	13/13
Mikael Mangold	12,5/13
Peter Moberger**	7/8
Jessica Svefors	12/13
Adam Thomas	13/13

* Mandatperioden slut maj 2018

** Invalides i styrelsen maj 2018

*** Återvald maj 2018 som ordinarie ledamot (tidigare suppleant)

**** Avgick ur styrelsen maj 2018 av personliga skäl

En patient får sitt recept på apoteket vid Old Fangak-sjukhuset i Sydsudan.

PHOTO FREDERIC NOY

HÅLLBARHETSUPPLYSNINGAR

Svenska Läkare Utan Gränser strävar efter ett hållbart förhållningssätt på alla områden där vi jobbar. Ett systematiskt arbetsmiljöarbete har bedrivits under året, bland annat genom att skyddsombuden och skyddskommittén har arbetat aktivt och regelbundet genomfört olika typer av skyddsronder (fysiska och psykosociala). Den årliga personalenkäten rörande arbetsmiljö har genomförts och resultatet har diskuterats såväl i styrelsen och ledningsgruppen som med skyddsombuden.

Genom samarbete med utbildningsföretag erbjuder Läkare Utan Gränser personalen kvalificerad kompetensutveckling, inom områden som ledarskap, personlig effektivitet och projektledning. För att främja personalutveckling är vi positivt inställda till att kontorsanställd personal åker på fältuppdrag.

Under 2018 har särskilt fokus lagts på utbildning för all personal vad gäller värderingar, beteende och hur vi behandlar varandra på arbetsplatsen. För att motverka ohälsosam stress på arbetsplatsen bedrivs ett proaktivt arbete som innehåller framlyftandet av vår sjukförsäkring som innehåller en hälsoluss, dit anställda kan vända sig i förebyggande syfte för att få råd och stöd.

Vår lönepolicy främjar jämställdhet på löneområdet genom att lönerna är fastställda per position och är satta innan rekryteringen av personen startar. Vidare sker uppräknings av lön på samma sätt för alla anställda och ej genom lönesamtal.

Vi bedriver ett aktivt arbete för att motverka alla former av korruption och bedrägerier. Under 2018 har vår interna kontrollfunktion utvecklats ytterligare.

Vi har även en miljöpolicy som reglerar inköp av varor, resor med mera.

FRAMTIDA UTVECKLING

Det är mycket svårt att se några omedelbara lösningar på stridigheterna i länder som Kongo-Kinshasa, Sydsudan, Centralafrikanska republiken och Jemen. Därför kommer vårt fokus även fortsättningsvis vara att finnas på plats i områden där krig och konflikter gjort det svårt att få fram hjälp till människor i behov av humanitärt stöd och där säkerhetsriskerna är stora. Fortsatta insatser krävs också för att stoppa epidemier av sjukdomar som ebola, mässling, difteri, kolera och gula febern som ofta drabbar de som redan befinner sig i någon typ av kris eller där det råder akut brist på fungerande sjukvård. Att det näst största ebolautbrottet genom historien just nu pågår i de konfliktdrabbade delarna av Kongo-Kinshasa kommer att påverka framtidens akutsjukvård och den uppmärksamhet som den typen av kriser får.

Vi fortsätter att lyfta de humanitära behoven bland flyktingar, migranter och asylsökande på många håll i världen, inklusive Europa och vid Europas gränser. Utöver sjukvård krävs säkra och lagliga alternativ till de farliga vägar som människor ofta tvingas ta i dag. Erfarenhet från fältprojekt där vi tillhandahållit psykosocialt stöd, bland annat i Götene, Skaraborgs län, visar också hur viktigt det är att vi fortsätter arbeta för tillgång till psykosocialt stöd. Vi fortsätter även att fokusera särskilt på alla de som hålls inlåsta i förvar i Libyen och på Nauru, liksom på rohingya-flyktingar som befinner sig i Bangladesh.

För att kunna säkerställa kvalitativ verksamhet under stor press krävs medarbetare som är rustade för dessa förutsättningar. Att rekrytera och framförallt utveckla vår personal, både för fältverksamheten och i Sverige, kommer att ges fortsatt prioritet under det kommande året. Som alltid kommer vi även under 2019 att vara förberedda inför kommande kriser. Detta kräver stabila och förutsägbara intäkter och vi kommer därför att ha fortsatt fokus på att utöka det icke öronmärkta månadsgivandet. För att stå rustade för att utföra vår medicinska, humanitära akutverksamhet kommer vi under året att fortsätta stötta och utveckla vår insamlingsverksamhet i Finland.

Svenska Läkare Utan Gränser kommer fortsätta att vara en aktiv partnersektion i den internationella Läkare Utan Gränser-rörelsen. Frågor att hålla ögonen på inkluderar till exempel säkerställandet av respekt, mångfald och inkludering i alla delar av organisationen och att vi blir en sann global rörelse. Vi kommer även fortsätta att bidra till Läkare Utan Gränserns kontinuerliga arbete med att förebygga övergrepp och trakasserier, samt öka medvetenheten om och förstärka organisationens befintliga mekanismer för anmälningar. En annan fråga att debattera framöver handlar om hur Läkare Utan Gränser kan växa och samtidigt fortsätta att vara en effektiv, relevant och flexibel organisation. ●

EKONOMISK ÖVERSIKT

RESULTATRÄKNING

	Not	2018	2017
VERKSAMHETSINTÄKTER			
Gåvor	1, 4	500 946 046	609 385 866
Nettoomsättning	2	1 836	19 667
Summa medel från allmänheten		500 947 882	609 405 533
Bidrag	3, 4	18 315 534	8 538 307
Summa medel myndigheter/org		18 315 534	8 538 307
Medlemsavgifter		130 252	127 017
Övriga intäkter	5	172 651	56 285
Summa övriga verksamhetsintäkter		302 903	183 302
● Summa verksamhetsintäkter		519 566 319	618 127 142
VERKSAMHETSKOSTNADER			
Ändamålskostnader	7	-439 567 930	-542 368 427
Insamlingskostnader		-66 190 968	-61 115 629
Administrationskostnader		-13 955 391	-14 312 649
● Summa verksamhetskostnader 6,8,9		-519 714 289	-617 796 705
Verksamhetsresultat		-147 970	330 437
Resultat från finansiella investeringar			
Ränteutgifter och liknande resultatposter		199 621	-
Räntekostnader och liknande resultatposter		-	-294 684
Summa resultat från finansiella investeringar		199 621	-294 684
● Årets resultat		51 651	35 753

BALANSRÄKNING

	Not	31 dec 2018	31 dec 2017
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier	9, 10	215 498	724 548
Summa anläggningstillgångar		215 498	724 548
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Övriga fordringar	11	22 056 371	9 435 113
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	12	7 436 182	30 563 333
		29 492 553	39 998 446
Kassa och bank		80 552 794	107 952 482
Summa omsättningstillgångar		110 045 347	147 950 928
● Summa tillgångar		110 260 845	148 675 476
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Balanserat kapital		457 941	422 188
Årets resultat		51 651	35 753
Summa eget kapital		509 592	457 941
KORTFRISTIGA SKULDER			
Leverantörsskulder		3 395 404	1 870 890
Skuld Läkare Utan Gränser-projekt	13	93 423 246	122 774 051
Skuld erhållna ej nyttjade bidrag	14	3 966 631	5 299 125
Övriga skulder	15	3 377 159	3 453 762
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	16	5 588 813	14 819 707
Summa kortfristiga skulder		109 751 253	148 217 535
● Summa eget kapital och skulder		110 260 845	148 675 476

FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL

	Balanserat kapital	Totalt eget kapital
Ingående balans	457 941	457 941
Årets resultat		51 651
● Belopp vid årets utgång	457 941	509 592

KASSAFLÖDESANALYS

	2018	2017
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Verksamhetsresultat	-147 970	330 437
<i>Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet, m.m.</i>		
Avskrivningar	509 050	1 407 095
Erhållen ränta	199 621	0
Erlagd ränta	0	-294 684

Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	560 701	1 442 848
Minskning/ökning av fordringar	10 505 892	114 666 861
Minskning/ökning av leverantörsskulder	1 524 515	-1 777 092
Minskning/ökning av skuld		
Läkare Utan Gränser projekt	-29 350 805	-128 129 541
Minskning/ökning av övriga kortfristiga skulder	-10 639 991	5 462 262
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-27 399 688	-8 334 662

INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	0	-547 926
Kassaflöde från investeringsverksamheten	0	-547 926
Förändring av likvida medel	-27 399 688	-8 882 588
Likvida medel vid årets början	107 952 482	116 835 070
Kursdifferens i likvida medel		
Likvida medel vid årets slut	80 552 794	107 952 482

REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Läkare Utan Gränser redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen, BFNAR 2012:1 (K3) och FRIIs (Frivilligorganisationernas insamlingsråd) styrande riktlinjer för årsredovisning. I årsredovisningen har även vissa upplysningar lämnats som krävs av Svensk Insamlingskontroll (SI). Principerna är oförändrade jämfört med tidigare räkenskapsår.

VERKSAMHETSINTÄKTER

Intäkter redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

GÅVOR OCH BIDRAG

En transaktion i vilken Läkare Utan Gränser tar emot en tillgång som har ett värde utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte är en gåva eller ett erhållt bidrag. Om tillgången erhålls därför att organisationen uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor och om organisationen har en skyldighet att återbetala till motparten om villkoren inte uppfylls, är det ett erhållt bidrag. Är det inget bidrag är det en gåva.

GÅVOR

Gåvor redovisas som huvudregel som intäkt när de erhålls. I den mån det på balansdagen finns avtalade men ej erhållna gåvor intäktsförs dessa efter individuell prövning. Bland gåvor inkluderas mottagna gåvor från allmänheten, testamenten, företag, organisationer, stiftelser och fonder. Hit räknas också gåvor från företag som åtagit sig att skänka en viss procent av sin försäljning till Läkare Utan Gränser. Gåvor i form av värdepapper och fastigheter avyttras så fort dessa har övergått i Läkare Utan Gränserns ägo. Gåvor som utgörs av annat än kontanta medel värderas till marknadsvärde.

BIDRAG

Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess att villkoren för att erhålla bidraget uppfyllts. Bidrag som erhållits för att täcka vissa kostnader (t.ex. för administration) redovisas samma räkenskapsår som den kostnad bidraget är avsett att täcka.

MEDLEMSAVGIFTER

Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i Läkare Utan Gränser och intäktsredovisas det år de avser.

VERKSAMHETSKOSTNADER

ÄNDAMÅLSKOSTNADER

Ändamålskostnader, kostnader för den ideella verksamheten, är sådana kostnader som kan hänföras till Läkare Utan Gränserns uppdrag enligt dess stadgar. Här ingår medel från allmänheten som allokaterats till utlandet, fram till och med 2016 ingick även Sida-medel. Här ingår också alla kostnader, inklusive löner och sociala avgifter, relaterade till rekrytering av fältpersonal och media- och opinionsbildande verksamhet. Till ändamålskostnader räknas även de till ändamålskostnaderna fördelade gemensamma kostnaderna, och kostnader för administration som uppstår som en direkt följd av ett projekt inom ändamålet, d.v.s. de kontor som finns i anslutning till fältprojekten.

INSAMLINGSKOSTNADER

Med insamlingskostnader menas samtliga kostnader relaterade till insamling av medel från allmänheten. Detta inkluderar löner, sociala avgifter, kostnader för att producera och distribuera brev och direktutskick, annonsering och andra insamlingsaktiviteter. Här ingår även de till insamlingskostnaderna fördelade gemensamma kostnaderna.

ADMINISTRATIONSKOSTNADER

Administrativa kostnader är sådana som behövs för att administrera organisationen. Administrationen utgör en kvalitetsgaranti för ändamålet och för givaren. Här ingår löner och sociala avgifter för generalsekreterare, ekonomi- och administrativ personal, kostnader för styrelsen samt de till administrationskostnader fördelade gemensamma kostnaderna.

LEASING

Alla organisationens leasingavtal redovisas som operationella, dvs leasingavgiften (inklusive första förhöjd hyra) redovisas linjärt över leasingperioden.

ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster. Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificerats som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år pensionen tjänas in.

TILLGÅNGAR

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar enligt plan. Avskrivning sker linjärt över den bedömda nyttjandeperioden. För inventarier tillämpas 3-5 år som avskrivningstid.

FORDRINGAR

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

SKULDER

Skulder värderas till nominellt värde.

KASSAFLÖDESANALYS

Kassaflödesanalysen upprättas enligt den indirekta metoden, d.v.s den utgår från organisationens verksamhetsresultat. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar. Likvida medel utgörs i sin helhet av banktillgodoavanden.

UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

DONERADE TILLGÅNGAR

Tillgångar, framför allt fastigheter, aktier och andra värdepapper, som doneras till Läkare Utan Gränser redovisas i posten Insamlade medel från allmänheten i samband med att tillgången avyttras. Erhållna men ännu ej avyttrade tillgångar redovisas i bokslutet till ett bedömt marknadsvärde.

NOTER

Not 1 | Gåvor

Insamlade medel fördelar

sig enligt följande:	2018	2017
Allmänheten	439 515 135	533 233 158
Företag	24 552 059	29 626 299
Externa stiftelser och fonder	27 194 386	6 526 409
Postkodlotteriets basstöd	28 000 000	40 000 000
Summa	519 261 580	609 385 866

Nedan följer en specifikation över insamlade medel öronmärkta för specifika ändamål och ej öronmärkta gåvor.

Fördelning	2018	2017
Afghanistan	5032	–
Afrika	11 700	142 090
Akutfonden*	720 939	781 784
Bangladesh	71 844	419 696
Barn och ungdom	5 020 970	667 878
Centralafrikanska republiken	16 867	15 000

Ebola	135 600	–
Etiopien	1 800	740
Gaza	16 158	–
Haiti	700	16 664
Hiv	23 608	1 019 774
Indien	50 000	–
Indonesien	31 190	–
Innovationsprojekt i fält	500 000	–
Irak	1 500	25 321
Iran	300	–
Jemen	969 561	61 105
Jemen, Ad Dhale	750	–
Kenya	–	15 001
Kolera	–	1 000
Kongo-Kinshasa	6 034	28 440
Kongo-Kinshasa, Baraka	4 522 137	–
Kvinnohälsa	15 545	14 930
Kvinnor och barn	14 072	816 463
Libanon	12 213	500 000
Liberia	6 200	–
Malaria	10 840	1 315
Mexico	–	3 000
Moçambique	300	–
Myanmar (Burma)	8 557	222 433
Människor drabbade av konflikten i Syrien, stöd från Libanon	77 209	393 040
Människor på flykt	230 583	2 789 291
Mässläng	6 700	4 590
Nigeria	2 000	629 740
Noma	50 000	–
Pakistan	–	1 900 300
Rent vatten	–	1 450
Sierra Leone	–	100
Sierra Leone, Kenema	1 530 526	–
Somalia	500	1 300
Stelkrampsvaccin	1 230	4 520
Sudan	50	2 960
Sydafrika	–	200
Sydsudan	882 307	1 204 860
Tuberkulos	10 000	–
Tuberkulos, kliniska tester	2 200 000	–
Uganda	300	–
Undernäring	3 460	200 000
Vaccinationer	1 105	33 725
Delsumma	17 170 387	11 918 709

Ej öronmärkta gåvor	483 775 659	597 467 157
Summa	500 946 046	609 385 866

* De pengar som samlades in via Läkare Utan Gränser akutfond 2018 användes till att bekämpa ebolautbrottet i Kongo-Kinshasa (2017 användes det i Libanon för att hjälpa människor drabbade av konflikten i Syrien).

Not 2 | Nettoomsättning

Här avses försäljning av T-shirts producerade av Läkare Utan Gränser, totalt 1 836 kr.

Not 3 | Bidrag

	2018	2017
Postkodlotteriets specialprojekt	15 332 494	4 538 307
Radiohjälpen	2 983 040	4 000 000
• Summa	18 315 534	8 538 307

Från Postkodlotteriet erhöll vi 2015 bidrag på 10 miljoner att använda under en flerårsperiod för Läkare Utan Gränserns arbete med innovation i fältprojekten. Av dessa har 1,5 mkr tagits upp som intäkt 2018. Från Postkodlotteriet har vi även erhållit 8 miljoner kronor för projekt i Catania, Italien och 6 miljoner kronor för projekt i Sydafrika. Från Radiohjälpen erhölls 3 miljoner kronor för ett projekt i Kongo-Kinshasa.

Not 4 | Insamlade medel

	2018	2017
Gåvor som redovisats i resultaträkningen	500 946 046	609 385 866
Bidrag som redovisats i resultaträkningen	18 315 534	8 538 307
• Summa insamlade medel	519 261 580	617 924 173

Not 5 | Övriga intäkter

Denna post utgörs av intäkter i samband med föreningsaktiviteter, försäkringsersättning och ersättning från Försäkringskassan.

Not 6 | Personal

MEDELANTALET ANSTÄLLDA	2018	2017
Kvinnor	60	62
Män	23	26
Totalt för organisationen	83	88

I antal anställda ingår korttidsanställda för aktiviteter som till exempel Direkt Dialog.

STYRELSEN		
Kvinnor	5	6
Män	6	4

LEDNINGSGRUPP OCH GENERALSEKRETERARE		
Kvinnor	4	5
Män	2	1

LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR	2018	2017
Styrelse**	273 000	268 800
Generalsekreterare***	892 140	601 597
Övriga anställda	32 275 683	31 783 518
• Summa	33 440 823	32 653 915

** Arvode för styrelseordföranden enligt beslut på årsmötet (2017 och 2018). I övrigt har inga arvoden utgått, endast ersättning för direkta kostnader i samband med styrelsearbete.

*** I generalsekreterarens anställningsavtal ingår ingen rätt till avgångsvederlag utöver normal uppsägningstid enligt lag. Ökning mot föregående år beror främst på dubbel lön under överlämningsperiod till ny generalsekreterare.

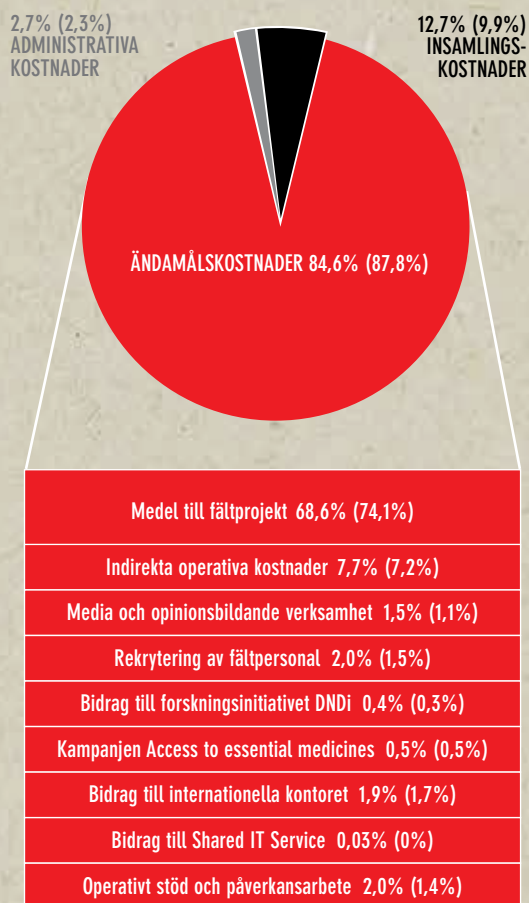
SOCIALA KOSTNADER	2018	2017
Pensionskostnader för generalsekreteraren och styrelsen	171 763	116 792
Pensionskostnader övriga anställda	2 968 749	2 462 739
Övriga sociala kostnader	11 366 402	10 828 333
• Summa	14 506 914	13 407 864

I övriga sociala kostnader ingår personalförsäkringar, löneskatt samt arbetsgivaravgifter för de anställda. Under året har ca 89 personer arbetat ideellt för organisationen på kontoret i Stockholm. Värde av dessa ideella insatser har inte redovisats i resultaträkningen, men omfattar ungefär 10 269 timmar, motsvarande ca 5,3 heltidstjänster. Under året har 341 574 kr i lönebidrag från Arbetsförmedlingen erhållits.

Not 7 | Ändamålskostnader

I denna post ingår medel allokerade till utlandet (410 348 987 kr), som utgörs av medel från allmänheten som allokaterats till utlandet, samt alla kostnader, inklusive löner och sociala avgifter, relaterade till rekrytering av fältpersonal (10 486 324 kr), operativt stöd och påverkansarbete (10 805 238 kr) samt media- och opinionsbildande verksamhet (7 927 380 kr).

FÖRDELNING AV TOTALA KOSTNADER 2018 (2017)

I kategorin Medel till fältprojekt ingår fältkostnader för internationella fältarbetare, nationellt anställd personal, medicinskt materiel, läkemedel, nutrition, transport, frakt, lager, löpande fältadministration, logistiskt materiel, vatten, sanitet samt utbildning och stöd till lokala organisationer.

Medel från allmänheten har använts enligt följande (i kr):

Land	2018	2017
Afghanistan	22 054 765	52 920 341
Balkan	3 497 780	3 445 035
Bangladesh	4 123 514	4 013 998
Belgien (flyktingar/migranter)	1 705 890	3 575 733
Bolivia	863 492	457 819
Brasilien	450 455	144 470
Burundi	4 797 649	7 656 887
Centralafrikanska republiken	15 218 057	11 086 607
Dominica	–	11 749
Egypten	4 108 864	2 565 873
Elfenbenskusten	172 168	20 375
Etiopien	2 000 000	6 500 000

Land	2018	2017
Europa (flyktingar/migranter)	6 421 014	7 914 032
Ghana - Medicinsk utbildning	558 664	63 080
Grekland	2 188	–
Guinea	9 734 456	6 894 698
Haiti	12 173 009	31 686 402
Indien	10 007 818	20 846 767
Indonesien	612 980	1 106 577
Indonesien, Palu	17 073	–
Irak	14 905 878	14 649 491
Irakiska kurdistan	17 489	2 599 735
Iran	270	–
Italien**	13 767 576	8 221 957
Jemen	12 467 709	7 585 027
Jordanien	–	7 990 750
Kambodja	1 706 241	2 642 069
Kenya	2 635 873	5 744 510
Kenya logistik enhet	1 410 758	1 709 347
Kongo-Kinshasa*	40 920 587	31 579 017
Libanon	22 151 833	32 083 217
Liberia	5 580	–
Libyen	2 000 000	–
Madagaskar	6 442	39 895
Malawi	4 833 157	2 771 441
Mali	5 208 851	31 856
Malta	250 944	–
Mauretanien	3 358 953	14 203 068
Medelhavet räddningsbåt	–	6 442 270
Mexiko	–	20 862
Mozambique	4 047 074	1 978 268
Myanmar (Burma)	7 701	4 000 000
Nauru	1 887 630	751 361
Nicaragua	207 478	–
Niger	–	4 721 803
Nigeria	7 780 700	18 922 816
Pakistan	9 394 821	35 869 732
Palestinska områdena/Gaza	1 743 023	1 497 394
Ryssland	673 350	884 886
Sierra Leone	5 025 958	12 070 618
Somalia	2 000 000	2 500 000
Swaziland	–	3 500 000
Sydafrika**	11 996 021	8 531 892
Sydsudan	26 862 569	19 388 568
Syrien	6 224 379	1 634 473
Syrien (stöd från Libanon)	2 040 450	4 125 298
Syrien (stöd från Turkiet)	9 525 927	2 185 551
Tadjikistan	–	1 000 000
Tchad	13 839 352	–
Tunisien	40	1 812 611
Uganda	97 422	–
Ukraina	2 392 255	3 997 267
Uzbekistan	15 000 000	15 000 000
Venezuela	4 136 034	9 979 389
Zimbabwe	7 456 866	3 829 923
Summa	356 507 027	457 406 805

* I medel allokerade till Kongo-Kinshasa ingår bidrag från Radiohjälpens på 3 000 000 kr.

** I medel allokerade till Italien ingår bidrag från Postkodlotteriet på 8 000 000 kr och i medel allokerade till Sydafrika ingår bidrag från Postkodlotteriet på 6 000 000 kr.

	2018	2017
Indirekta operativa kostnader (Kostnader hos den operativa sektionen i Bryssel: operativ och medicinsk support, logistikcentra samt information från fält med mera)	39 721 342	44 490 241
Kampanjen <i>Access to Essential Medicines</i>	2 446 353	2 845 546
Bidrag till internationella kontoret	9 700 319	10 576 583
Bidrag till forskningsinitiativet DNDi (Drugs for Neglected Diseases initiative)	1 809 450	2 106 774
Bidrag till Shared IT Service	164 496	–
Summa medel allokerade till utlandet	410 348 987	517 425 949
Media- och opinionsbildande verksamhet	7 927 380	6 866 909
Operativt stöd och påverkansarbete	10 805 238	8 807 060
Rekrytering av fältpersonal	10 486 324	9 268 510
• Total summa ändamålskostnader	439 567 930	542 368 428

Not 8 | Stöd till verksamhetsuppstart i Finland

I verksamhetskostnaderna ingår 5 117 942 kr som utgör Läkare Utan Gränsers stöd för uppstart av Läkare Utan Gränser i Finland.

Stödet har fördelats enligt följande:

Stöd till ändamålet: 1 419 191

Stöd till insamling: 1 907 553

Stöd till administration: 1 791 197

Not 9 | Leasing

Läkare Utan Gränser leasar kontorslokaler och kontorsutrustning såsom kopiatorer och videokonferens. Kostnadsförda leasingavgifter uppgår till 3 944 932 (2 823 543) kr.

Framtida leasingavgifter förfaller enligt följande:

	2018	2017
Inom 1 år	3 758 744	4 059 039
1-5 år	7 345 664	11 835 751
Senare än 5 år	0	0
• Summa	11 104 408	15 894 790

Avtalet om lokalhyra sträcker sig till 2021-12-31.

Not 10 | Inventarier

	2018-12-31	2017-12-31
Ingående anskaffningsvärde	9 247 239	8 699 313
Inköp	–	547 926
Försäljningar/utrangeringar	-1 348 701	–
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	7 898 538	9 247 239
Ingående avskrivningar	-8 522 691	-7 115 596
Försäljningar/utrangeringar	1 348 701	–
Årets avskrivningar	-509 050	-1 407 095
Utgående ackumulerade avskrivningar	-7 683 040	-8 522 691
Utgående planenligt restvärde	215 498	724 548

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över den ekonomiska livslängden. Härvid tillämpas 3-5 år som avskrivningstid för inventarier. Avskrivningarna fördelas på administration, insamling, och ändamål i förhållande till antalet anställda inom respektive område.

Not 11 | Övriga fordringar

Denna post avser bland annat fordringar på andra Läkare Utan Gränsersektioner, framför allt rese- och vaccinationskostnader för fältpersonal betalade i Sverige och fakturerade till projektansvarig Läkare Utan Gränsersektion. I posten ingår även fastigheter som var under försäljning vid årsskiftet: 11 340 000 kr (1 250 000 kr) samt värdepapper: 550 000 kr (0 kr). Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Not 12 | Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2018-12-31	2017-12-31
Förutbetalad hyra	934 243	969 103
Övriga förutbetalda kostnader	785 864	347 404
Insamlade medel aktuellt år vilka utbetalats till Läkare Utan Gränser året efter*	5 716 075	29 246 826
Summa	7 436 182	30 563 333

*Minskningen jämfört med 2017 beror på att en stor testamentesgåva erhöles i slutet av 2017.

Not 13 | Skuld Läkare Utan Gränser-projekt

Avser den del av de till fältprojekten allokerade medlen som ej utbetalats per 2018-12-31. De allokerade medlen har betalats ut i början av 2019.

Not 14 | Skuld erhållna ej nyttjade bidrag

	2018-12-31	2017-12-31
Skuld till Postkodlotteriet avseende ej nyttjade bidrag	3 966 631	5 299 125
Summa	3 966 631	5 299 125

Not 15 | Övriga skulder

	2018-12-31	2017-12-31
Källskatt	945 540	897 898
Löneskatt	1 830 321	1 530 005
Övriga poster	601 298	1 025 859
Summa	3 377 159	3 453 762

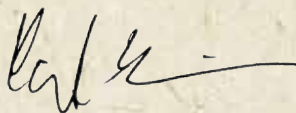
Not 16 | Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2018-12-31	2017-12-31
Semesterlöner	1 867 049	1 919 367
Upplupna sociala avgifter	1 263 957	1 205 475
Bidrag från Postkodlotteriet som avser 2019 men som har utbetalats till Läkare utan Gränser 2018	201 600	8 000 000
Övriga poster	2 256 207	3 694 865
Summa	5 588 813	14 819 707

Not 17 | Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

Organisationen har inga ställda säkerheter. Enligt styrelsens bedömning har organisationen inga eventalförpliktelser.

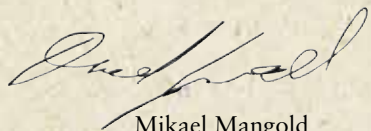
Stockholm 2019-04-05

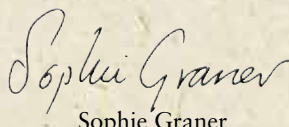
Katrin Kisswani
Ordförande

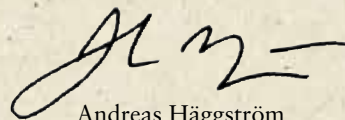
Jessica Svehors
Sekreterare

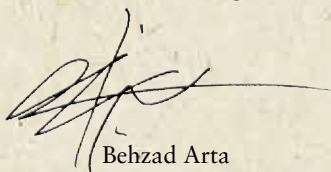
Mikael Mangold

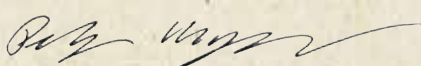
Sophie Graner

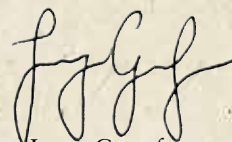
Andreas Haggstrom

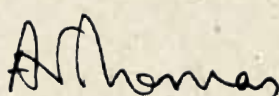
Behzad Arta

Peter Moberger

Jenny Gustafsson

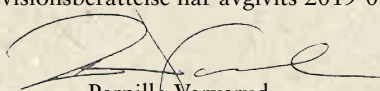

Adam Thomas

Oliver Schulz
Generalsekreterare

Min revisionsberättelse har avgivits 2019-04-05

Pernilla Varverud
Auktoriserad revisor
Grant Thornton Sweden AB

REVISIONSBERÄTTELSE

Till föreningsstämman i Läkare Utan Gränser, org.nr 802017-2360

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN

UTTALANDEN

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Läkare Utan Gränser för år 2018.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

GRUND FÖR UTTALANDEN

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsd i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Jag är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorsd i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

STYRELSENS ANSVAR

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

REVISORNS ANSVAR

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säker-

het, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild. Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

UTTALANDE

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Läkare Utan Gränser för år 2018.

Jag tillstyrker att årsmötet beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

GRUND FÖR UTTALANDE

Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Jag är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisors sed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mitt uttalande.

STYRELSENS ANSVAR

Det är styrelsen som ansvarar för förvaltningen.

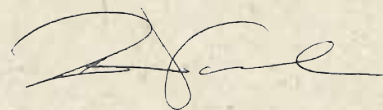
REVISORNS ANSVAR

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den 2019-04-05

Pernilla Varverud
Auktoriserad revisor

TACK FÖR ERT STÖD!

Läkare Utan Gränser vill rikta ett stort tack till alla er som på olika sätt bidragit till vårt arbete under 2018. Stort tack till alla våra fantastiska volontärer som under året arbetat ideellt på vårt kontor. Vi vill även särskilt tacka de privatpersoner som genom gåvor och testamenten gett oss sitt förtroende.

STORT TACK TILL VÅRA FÖRETAGSPARTNERS:

Byggnadsfirman Viktor Hanson
GodEl
GodFond
Interflora
Rusta AB
SAS AB
Svenska Postkodlotteriet
Swedavia
Swedbank Robur Humanfonden
Ticmate
Walleniusrederierna

VI MOTTOG GÅVOR OCH TJÄNSTER TILL ETT VÄRDE PÅ MINST 100 000 KRONOR AV:

Alin & Hedenlund Fastighetsförvaltning AB
Arla Plast AB
Amesto
Bergkvarabuss
Bonava
Bygg Göta Göteborg
Deloitte
Delphi
Depona
Elanders Sverige AB
Eugen Wiberger AB
Idun Handel & Industri AB
JENSEN Education AB
Karolinska Universitetssjukhuset
Larmag Energy Group BV
Långhemskök AB
LindinVent AB
Meepo AB
Market Direction
Mindset

Mycronic AB
Nacka Stormarknad AB
NCC AB
Nordqvist & Ålander AB
NovaCura AB
Omegapoint AB
Pennybridge AB
SCA
S-Invest Trading
Skanska Sverige
Svipdag AB
Tankao AB
Team Utan Gränser Cykelklubb
Teleopti AB
Trade Extensions
Vagabond International
Volati AB
Woodlite Sweden AB
Vårdförbundet

STIFTELSE

Stiftelsen Radiohjälpen
Axel F och Vilna Lindmarkers Stiftelse
Stiftelsen Hildur Nordins Minnesfond
Stiftelsen Bertil Strömberg
Stiftelsen IH
Stiftelsen till minne av Märta och Runo Ahlqvist
Märta Christina och Magnus Vahlquists Stiftelse
Claes A Kugelbergs Stiftelse
Stiftelsen Infinity
Elsa & Harry Gabrielssons Stiftelse
Familjen Burre Hellmans stiftelse
Stiftelsen Sevholt's hjälpfond
Ulla och Lennart Wallenstams stiftelse

LÄKARE UTAN GRÄNSER

Fredsborgsgatan 24

Box 47 021

100 74 Stockholm

Tel: 010-199 32 00

www.lakareutangranser.se

Plusgiro: 90 06 03-2

Bankgiro: 900-6032

Frågor om gåvor: 010-199 33 00
eller givarservice@lakareutangranser.se